

Waardigheid als sleutel naar de toekomst

Politici dienen zich waardig te gedragen. Oud-minister Vredeling bezondigde zich kortgeleden aan onwaardige opmerkingen over prinses Juliana en prins Bernhard. Hij heeft het geweten! Een minister die in opspraak raakt heeft vaak maar één keus: aftreden. Niemand gelooft dat politiek bestaat uit morele hoogstandjes. Maar we weigeren onze toekomst in handen te leggen van mensen die zich onwaardig gedragen. Volgens de bijbel heeft de toekomst van de mensheid alles te maken met waardigheid. In Openbaring 5 biedt God de boekrol van de geschiedenis ter opening aan. Een engel nodigt uit om de geschiedenis in handen te nemen: "Wie is waardig de boekrol te openen en haar zegels te verbreken?" (vers 2). Dit zijn unieke woorden! De roep weerklinkt om iemand die de problemen van het heden aan kan, die kan bevrijden van de last van het verleden, die een opening naar de toekomst kan geven. Die roep is niet de roep om een sterke man, of om een economisch of sociaal specialist. Het is de roep om iemand die *waardig* is. De toekomst is niet afhankelijk van wetenschappelijke vooruitgang, economisch herstel of een machtsverhouding tussen oost en west. De toekomst wordt bepaald door een moreel, zedelijk begrip: waardigheid!

De waardigheid waar in Openbaring 5 om wordt geroepen is niet de waardigheid van het nette pak, het onbesproken gedrag of het ernstige gezicht. Welke waardigheid wordt hier bedoeld? Wanneer Christus de boekrol uit Gods hand heeft aangenomen wordt van Hem gezegd: "Gij zijt waardig de boekrol te nemen en haar zegels te openen, want Gij zijt geslacht en hebt hen voor God gekocht met uw bloed" (vers 9). Het is de waardigheid van iemand die zelf de prijs betaald heeft! Christus is waardig om de geschiedenis in zijn hand te nemen en de toekomst te bepalen. In zijn kruisdood heeft Hij het verleden en het heden van de mensheid voor zijn eigen rekening genomen. Zijn lijdensgeschiedenis is de geschiedenis der mensheid in een notendop. Aan het kruis heeft Hij het probleem van de geschiedenis opgelost door er zelf, tot in de dood toe, deel aan te krijgen.

Het Lam is waardig in de wereldgeschiedenis te laten gebeuren wat in zijn eigen levensgeschiedenis al is gebeurd. Als Hij de boekrol in zijn hand neemt gaat de wereld vanaf Openbaring 6 door lijden, oordeel en kruis heen naar de nieuwe aarde van Openb. 22. Christus is waardig deze geschiedenis te leiden. Want het is zijn eigen geschiedenis van kruisdood tot opstanding. Wie kan het als mens aan om de toekomst van medemensen in handen te nemen? De toekomst van kinderen? Van mensen in nood? Van een gemeente? Van een volk? Niet de technisch goed geschoolde pedagoog, psycholoog of theoloog. Niet de technocraat, de econoom, de militant of de bekwame politicus. Dat wil zeggen: alle bovenstaande kwaliteiten zijn pas waardevol als de persoon in kwestie zelf waardig is. Zo iemand moet in de eerste plaats waardig zijn. Die waardigheid houdt in dat hij of zij deel heeft aan de geschiedenis van de mensen waarom het gaat. Je kunt heel vrijblijvend mee discussiëren over onrecht in Zuid-Afrika en Zuid-Amerika en over de waanzin van de wapeningswedloop. Maar als je dit zelf niets kost is het onwaardig. Je kunt gemakkelijk meelopen in een protestoptocht tegen discriminatie van buitenlanders. Een button kost niets, je krijgt hem gratis aangeboden. Ik denk dat dit bijbels gezien onwaardig is.

Waardigheid berust echter op méér dan deel hebben aan de geschiedenis van mensen om wier toekomst het gaat. Die waardigheid wordt vooral verkregen door het deel hebben aan de geschiedenis van Jezus. Dat gebeurt in de navolging van de Heer. Om dit concreet te maken: een christen kan niet als gewapende verzetsstrijder deel hebben aan de geschiedenis van onderdrukte negers in Zuid-Afrika, óók niet als hij daarvoor zelf de prijs betaalt. Als christen kun je alleen op de wijze van Christus deel hebben aan de bevrijdingsgeschiedenis van mensen. Jezus genas het oor van de soldaat die meehielp hem gevangen te nemen. Hij bad voor zijn moordenaars.

Olof de Vries